

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності

Закон введено в дію з дня опублікування - 15 листопада 1994 року
(згідно з Постановою Верховної Ради України
від 10 листопада 1994 року N 239/94-ВР)

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України
від 17 грудня 1996 року N 607/96-ВР,
від 17 червня 1997 року N 350/97-ВР,
від 18 листопада 1997 року N 642/97-ВР,
від 30 червня 1999 року N 783-XIV,
від 21 вересня 2000 року N 1988-III,
від 15 травня 2003 року N 762-IV,
від 19 січня 2006 року N 3370-IV,
від 16 травня 2007 року N 1026-V,
від 16 вересня 2008 року N 509-VI,
від 5 листопада 2009 року N 1704-VI,
від 22 грудня 2011 року N 4220-VI
(Законом України від 22 грудня 2011 року N 4220-VI
цей Закон викладено у новій редакції),
від 16 жовтня 2012 року N 5459-VI,
від 20 листопада 2012 року N 5496-VI

Положення [статті 2 цього Закону](#) визнано
такими, що відповідають [Конституції України](#) (є конституційними)
(згідно з Рішенням Конституційного Суду України
від 3 лютого 2009 року N 4-рп/2009)

(У тексті Закону слова "Державна архітектурно-будівельна інспекція України або її територіальні органи" та "Державна архітектурно-будівельна інспекція України та її територіальні органи" в усіх відмінках замінено словами "центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю" у відповідному відмінку згідно із Законом України від 16 жовтня 2012 року N 5459-VI)

Цей Закон встановлює відповідальність юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців (суб'єктів містобудування) за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Стаття 1. Загальні положення

1. Правопорушеннями у сфері містобудівної діяльності є протиправні діяння (дії чи бездіяльність) суб'єктів містобудування - юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, що призвели до невиконання або неналежного виконання вимог, установлених законодавством, будівельними нормами, державними стандартами і правилами.

2. Вчинення суб'єктами містобудування правопорушень у сфері містобудівної діяльності тягне за собою відповідальність, передбачену цим та іншими законами України.

Стаття 2. Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності

1. Суб'єкти містобудування, які здійснюють проектування об'єктів, експертизу проектів будівництва, несуть відповідальність у вигляді штрафу за передачу замовнику проектної документації для виконання будівельних робіт на об'єкті будівництва, розробленої з порушенням вимог законодавства, містобудівної документації, вихідних даних для проектування об'єктів містобудування, будівельних норм, державних стандартів і правил, у тому числі за нестворення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення, незабезпечення приладами обліку води і теплової енергії, а також за зниження категорії складності об'єкта будівництва:

(абзац перший частини першої статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

проектна організація - у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат;

експертна організація - у розмірі вісімнадцяти мінімальних заробітних плат.

2. Суб'єкти містобудування, які є замовниками будівництва об'єктів (у разі провадження містобудівної діяльності), або ті, що виконують функції замовника і підрядника одночасно, несуть відповідальність у вигляді штрафу за такі правопорушення:

1) виконання підготовчих робіт без повідомлення про початок їх виконання, а також наведення недостовірних даних у такому повідомленні - у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат;

2) виконання будівельних робіт без повідомлення про початок їх виконання або будівництво індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, прибудов до них, громадських будинків I та II категорій складності, закінчене у період з 5 серпня 1992 року до 12 березня 2011 року без дозволу на виконання будівельних робіт, а також наведення недостовірних даних у такому повідомленні - у розмірі десяти мінімальних заробітних плат;

(пункт 2 частини другої статті 2 у частині притягнення до відповідальності за правопорушення щодо будівництва індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, прибудов до них, громадських будинків I та II категорій складності, закінченого у період з 05.08.92 р. до 12.03.2011 р. без дозволу на виконання будівельних робіт, діє до 31.12.2013 р. згідно із Законом України від 22.12.2011 р. N 4220-VI, враховуючи зміни, внесені [Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI](#))

(пункт 2 частини другої статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

3) виконання підготовчих робіт без реєстрації декларації про початок виконання таких робіт, якщо зазначені роботи не виконувалися на підставі зареєстрованої декларації про початок виконання будівельних робіт чи дозволу на виконання будівельних робіт, а також наведення недостовірних даних у декларації про початок виконання підготовчих робіт - у розмірі двадцяти мінімальних заробітних плат;

4) виконання будівельних робіт без реєстрації декларації про початок виконання таких робіт, а також наведення недостовірних даних у зазначеній декларації:

на об'єктах I категорії складності - у розмірі вісімнадцяти мінімальних заробітних плат;

на об'єктах II категорії складності - у розмірі тридцяти шести мінімальних заробітних плат;

на об'єктах III категорії складності - у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат;

5) виконання будівельних робіт без отримання дозволу на їх виконання:

на об'єктах IV категорії складності - у розмірі трьохсот сімдесяти мінімальних заробітних плат;

на об'єктах V категорії складності - у розмірі дев'ятисот мінімальних заробітних плат;

б) експлуатація або використання об'єктів будівництва, не прийнятих в експлуатацію, а також наведення недостовірних даних у декларації про готовність об'єкта до експлуатації чи акті готовності об'єкта до експлуатації:

об'єктів I категорії складності - у розмірі вісімнадцяти мінімальних заробітних плат;

об'єктів II категорії складності - у розмірі сорока п'яти мінімальних заробітних плат;

об'єктів III категорії складності - у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат;

об'єктів IV категорії складності - у розмірі трьохсот сімдесяти мінімальних заробітних плат;

об'єктів V категорії складності - у розмірі дев'ятисот мінімальних заробітних плат;

7) незабезпечення замовником здійснення технічного нагляду у випадках, коли такий нагляд є обов'язковим згідно із законодавством, - у розмірі тридцяти шести мінімальних заробітних плат;

8) незабезпечення замовником здійснення авторського нагляду у випадках, коли такий нагляд є обов'язковим згідно із законодавством, - у розмірі сорока п'яти мінімальних заробітних плат;

9) неподання чи несвоєчасне подання замовником інформації про передачу права на будівництво об'єкта іншому замовнику, зміну генерального підрядника чи підрядника, осіб, відповідальних за проведення авторського і технічного нагляду, відповідальних виконавців робіт, а також інформації про початок виконання підготовчих чи будівельних робіт та про введення в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта у випадках, коли подання такої інформації є обов'язковим згідно із законодавством, - у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат.

3. Суб'єкти містобудування, які виконують будівельні роботи, несуть відповідальність у вигляді штрафу за такі правопорушення:

1) виконання підготовчих робіт без повідомлення про початок їх виконання, а також наведення недостовірних даних у такому повідомленні - у розмірі трьох мінімальних заробітних плат;

2) виконання будівельних робіт без повідомлення про початок їх виконання, а також наведення недостовірних даних у зазначеному повідомленні - у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат;

3) виконання підготовчих робіт без реєстрації декларації про початок виконання таких робіт, якщо зазначені роботи не виконувалися на підставі зареєстрованої декларації про початок виконання будівельних робіт чи дозволу на виконання будівельних робіт без реєстрації декларації про початок виконання таких робіт - у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат;

4) виконання будівельних робіт без реєстрації декларації про початок виконання таких робіт:

на об'єктах I категорії складності - у розмірі вісімнадцяти мінімальних заробітних плат;

на об'єктах II категорії складності - у розмірі тридцяти шести мінімальних заробітних плат;

на об'єктах III категорії складності - у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат;

5) виконання будівельних робіт без отримання дозволу на їх виконання:

на об'єктах IV категорії складності - у розмірі трьохсот сімдесяти мінімальних заробітних плат;

на об'єктах V категорії складності - у розмірі дев'ятисот мінімальних заробітних плат;

б) ведення виконавчої документації з порушенням будівельних норм, державних стандартів і правил - у розмірі вісімнадцяти мінімальних заробітних плат;

7) застосування будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, що не відповідають державним нормам, стандартам, технічним умовам, проектним рішенням, а також тих, що підлягають обов'язковій сертифікації, але не пройшли її, - у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат;

8) виконання будівельних робіт з порушенням вимог будівельних норм, державних стандартів і правил або затверджених проектних рішень - у розмірі сорока п'яти мінімальних заробітних плат.

4. Суб'єкти містобудування, які здійснюють господарську діяльність, пов'язану із створенням об'єктів архітектури, що підлягає ліцензуванню, чи доручають виконання окремих видів робіт відповідальним виконавцям, які згідно із законодавством повинні мати кваліфікаційний сертифікат, несуть відповідальність у вигляді штрафу за такі правопорушення:

1) здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, без отримання в установленому порядку ліцензії - у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат;

2) залучення до виконання окремих видів робіт відповідальних виконавців, які не мають відповідного кваліфікаційного сертифіката, у випадках, коли такий сертифікат є обов'язковим згідно із законодавством, - у розмірі десяти мінімальних заробітних плат.

5. Суб'єкти містобудування, які виготовляють будівельні матеріали, вироби та конструкції, несуть відповідальність у вигляді штрафу за такі правопорушення:

1) виробництво або виготовлення будівельних матеріалів, виробів, конструкцій, які підлягають обов'язковій сертифікації або показники безпеки яких наводяться в нормативних документах і підлягають підтвердженню відповідності шляхом сертифікації або декларування, але не пройшли їх, - у розмірі шістдесяти трьох мінімальних заробітних плат;

2) виробництво або виготовлення будівельних матеріалів, виробів, конструкцій, які не відповідають вимогам державних норм, стандартів або технічним умовам, - у розмірі ста двадцяти шести мінімальних заробітних плат.

6. Суб'єкти містобудування несуть відповідальність у вигляді штрафу за такі правопорушення:

1) невиконання приписів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю, щодо:

усунення порушення вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних стандартів і правил - у розмірі десяти мінімальних заробітних плат;

зупинення підготовчих та будівельних робіт, які не відповідають вимогам законодавства, зокрема будівельних норм, містобудівним умовам та обмеженням, затвердженому проекту або будівельному паспорту забудови земельної ділянки, виконуються без повідомлення, реєстрації декларації про початок їх виконання або дозволу на виконання будівельних робіт, - у розмірі вісімнадцяти мінімальних заробітних плат;

(абзац третій пункту 1 частини шостої стаття 2 у редакції Закону України від 20.11.2012 р. N 5496-VI)

2) недопущення посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю, на об'єкти будівництва, підприємства будівельної галузі для виконання покладених на них функцій - у розмірі десяти мінімальних заробітних плат.

7. Суб'єкти містобудування, що залучаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю, до проведення перевірок, несуть відповідальність у вигляді штрафу за надання недостовірних чи необґрунтованих висновків за результатами таких перевірок у розмірі десяти мінімальних заробітних плат.

8. Підприємства, що надають технічні умови щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва, несуть відповідальність у вигляді штрафу за подання недостовірної інформації у складі раніше наданих технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва, відмову у наданні технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва або порушення строку їх надання; неукладення договору про забезпечення об'єкта будівництва на підставі наданих технічних умов або невідключення об'єкта будівництва до інженерних мереж згідно з технічними умовами та укладеним договором про забезпечення об'єкта будівництва - у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат.

9. Дії, передбачені частинами першою - восьмою цієї статті, вчинені суб'єктами містобудування, яких протягом року було піддано стягненню за такі самі порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу, визначеного у відповідному абзаці цієї статті, у подвійному розмірі.

10. Притягнення суб'єктів містобудування до відповідальності не звільняє їх від відшкодування заподіяної внаслідок правопорушення шкоди.

11. Штраф може бути накладено на суб'єктів містобудування протягом шести місяців з дня виявлення правопорушення, але не пізніше як через три роки з дня його вчинення.

12. У разі вчинення суб'єктами містобудування двох або більше правопорушень штрафи накладають за кожне вчинене правопорушення окремо.

Стаття 3. Орган, уповноважений розглядати справи про правопорушення у сфері містобудівної діяльності

(назва статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

1. справи про правопорушення, передбачені цим Законом, розглядаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю.

2. Накладати штраф від імені центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю, мають право його керівник та уповноважені ним посадові особи центрального органу виконавчої

влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю.

(частина друга статті 3 у редакції
Закону України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

Стаття 4. Порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності

1. Порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності визначається Кабінетом Міністрів України.
2. **Постанови про накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності**, винесені посадовими особами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю, є виконавчими документами і підлягають виконанню в установленому законом порядку.
3. Штраф підлягає сплаті у п'ятнадцятиденний строк з дня вручення або надіслання постанови.

Копія завіреного банком платіжного документа, що засвідчує факт сплати суми штрафу в повному обсязі, надсилається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю.

(абзац другий частини третьої статті 4 із змінами,
внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI)

У разі несплати штрафу в зазначений строк другий примірник постанови надсилається органу державної виконавчої служби для виконання постанови в примусовому порядку.

Не підлягає виконанню постанова, яку не було звернуто до виконання протягом двох років з дня винесення.

Стаття 5. Оскарження рішень у справах про порушення вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності

1. Постанову центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю, може бути оскаржено до суду протягом 15 днів з дня її винесення з повідомленням про таке оскарження у той самий строк органу, який виніс постанову.

Президент України
м. Київ
14 жовтня 1994 року
N 208/94-ВР

Л. КУЧМА